

Vybrané aspekty vztahu nabídky a poptávky v lokalizačních analýzách

Selected aspects of the relationship of supply and
demand in location analyses

Tereza Beníšková, Jaroslav Urminský

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, Ekonomická fakulta
Katedra regionální a environmentální ekonomiky

Obsah

1. Úvod
2. Metodická východiska a postupy, cíl příspěvku
3. Dosažené výsledky
4. Závěr

Úvodem

- Lokalizační faktory hrají zásadní roli při umisťování podniků v území. Lokalizační činitelé podléhají proměnám v čase, což odráží inovační trendy stejně jako nové přístupy k místnímu a regionálnímu rozvoji.
- Stranu nabídky tvoří samotné území, především města, která svým endogenním potenciálem mohou ovlivnit a do jisté míry i nalákat budoucí investory.
- Ve fázi usídlování podniku (v našem případě ústředí podniku) v území je podnik především na straně příjemce lokalizačních faktorů, tedy poptávky.
- Podniky mají své specifické požadavky, na základě kterých rozhodují o lokalizaci v území a proto je zpravidla hledán soulad mezi poptávkou a nabídkou.

Metodické postupy

- Analýza na základě předchozího výzkumu, kvalitativní šetření,
- 2011, dotazníkové šetření (*analýza činností, které ovlivňují investiční přitažlivost měst České republiky*),
 - 200 největších měst České republiky (38% návratnost),
 - 190 společností (28% návratnost).

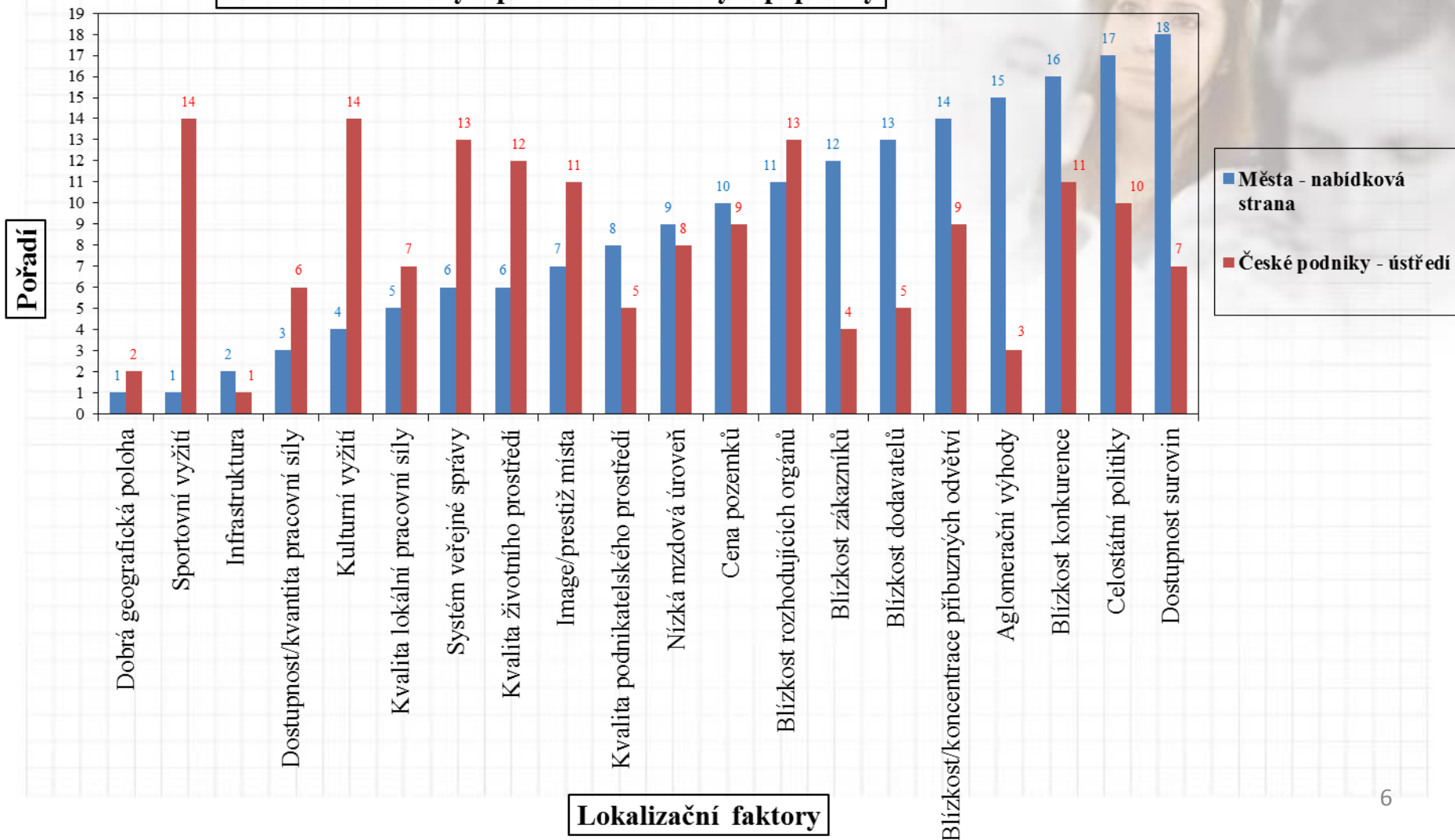
Cílem

Cílem tohoto příspěvku bylo porovnat lokalizační faktory ze strany nabídky, tedy měst a poptávky, tedy preference investorů.

Bylo analyzováno, jak velká města České republiky disponují nabídkou lokalizačních faktorů novým investorům a dále jaké preference a požadavky mají tito investoři při umísťování svých podnikových ústředí.

Dosažené výsledky

Lokalizační faktory - porovnání nabídky a poptávky

Závěrem

- Lokalizační faktory hrají zásadní roli při rozhodování managementu podniku o umístění investice.
- Dostupnost a kvalita daných lokalizačních faktorů v konkrétních teritoriích je zásadní determinantou určující zájem investorů.
- Existuje značný nesoulad mezi teritoriální nabídkou lokalizačních faktorů a preferencemi podniků při alokaci svých ústředí.
- Nabídku tvoří především tzv. „měkké“ lokalizační faktory, oproti poptávce, která je tvořena především tzv. „tvrdými“ lokalizačními faktory (*ve vztahu k ČR*).
- Relativní soulad nabídky a poptávky byl zjištěn pouze u infrastruktury a dobré geografické polohy.

Závěrem

„Otázkou zůstává, do jaké míry mohou samotná města utvářet, či ovlivňovat vývoj jednotlivých lokalizačních faktorů.“

Literatura

- AKSOY, A., MARSHALL, N. The Changing Corporate Head Office and its Spatial Implications. *Regional Studies*, 1992, Vol. 26, No. 2, pp. 149-162, ISSN 0034-3404. DOI:10.1080/00343409212331346861.
- BENIŠKOVÁ, T. Vybrané aspekty lokalizace největších firem v České republice. *Sborník z XVI. Ročníku mezinárodní conference MEKON 2014*, Ostrava, 2014, pp. 93-108, ISBN 978-80-248-3316-3
- BLAŽEK, J. Velké firmy a subjekty progresivního terciéru jako aktéři regionálního rozvoje v ČR. In: Hampl, M. (ed.): *Regionální vývoj: specifika české transformace, evropská integrace a obecná teorie*. Praha: Univerzita Karlova, 2001, pp. 227-249, ISBN 80-90268-66-8.
- DUNNING, J. H., LUNDAN, S. M. *Multinational Enterprises and the Global Economy*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2008. ISBN 978-1-84376-525-7.
- FOTHERGILL, S., GUY, N. *Retreat from the Regions. Corporate Change and the Closure of Factories*. London: Jessica Kingsley Publishers, 1990. ISBN 1-85302-101-6.
- LYONS, D. I. Changing patterns of corporate headquarter influence 1974-89. *Environment and Planning A*, 1994, Vol. 26, pp. 733-747, ISSN 0308-518X. DOI 10.1068/a260733.
- MAIER, G., TÖDTLING, F. *Regionálna a urbanistická ekonomika. Teória lokalizácie a priestorová štruktúra*. Elita: Bratislava, 1997, ISBN 80-8044-044-1.
- MASSEY, D. *Spatial Divisions of Labour: Social Structures and the Geography of Production*. London: Macmillan, 1995. ISBN 0-333-59493-2.
- SUCHACEK, J., BARANEK, P. Headquarters of Largest Enterprises in the Czech Republic from Regional Perspective. In: Jircikova, E., Pastuszkova, E., Svoboda, J. (eds.) *Finance and the Performance of Firms in Science, Education, and Practice 2011*, Zlin: Tomas Bata University, 2011, pp. 469-478, ISBN 978-80-7454-020-2.
- SUCHACEK, J. The Changing Geography of Czech Banking. *European Journal of Social Sciences*, 2012, Vol. 28, No. 1, pp. 79-91, ISSN 1450-2267.
- SUCHACEK, J. Urban Potential for Investment Attraction in the Czech Republic. In: Jircikova, E., Knapkova, A., Pastuszkova, E. (eds.) *Finance and the Performance of Firms in Science, Education, and Practice 2013*, Zlin: Tomas Bata University, 2013a, pp. 718-727, ISBN 978-80-7454-246-6.
- SUCHACEK, J. Investment location from the perspective of urban and regional activities in the Czech Republic. In: Culik, M. (ed.) *Financial Management of Firms and Financial Institutions*, Ostrava: VSB-TU, 2013b, pp. 851-857, ISBN 978-80-248-3172-5.
- VAN DIJK, J., PELLENBARG, P. The demography of firms: progress and problems in empirical research. In: van Dijk, J. and Pellenbarg, P. (eds.) *Demography of firms. Spatial dynamics of firm behaviour*. Groningen: Rijksuniversiteit, 1999, pp. 325-337, ISBN 90-6809-285-5.

Děkujeme za pozornost.

Ing. Tereza Beníšková, Ing. Jaroslav Urminský

Vysoká škola Báňská – Technická univerzita Ostrava

Ekonomická fakulta, Katedra regionální a environmentální ekonomiky